

რიდან დინამიკური ექვივალენტურობის პრინციპზე გადასვლით. მ. უორდროპის შემდეგ შესრულებულ სამივე თარგმანში სულ უფრო მეტად მკვიდრდება დინამიკური ექვივალენტობის პრინციპი. ეს განსაკუთრებით იგრძნობა ბოლო – ქ. ვივიანის თარგმანში, სადაც მთარგმნელის პოზიცია ჩანს ქვესათაურშივე „თავისუფალი თარგმანი პროზად“. მიუხედავად ამისა, კატეგორიულად მაინც ვერ განვაცხადებთ, რომ რომელიმე თარგმანი თავიდან ბოლომდე ამა თუ იმ პრინციპის დაცვით არის შესრულებული. ამის მიზეზია თვით პოემა, რომელიც არ მიეკუთვნება ადვილად სათარგმნ ნაოარმოებთა რიცხვს. მ. უორდროპი თარგმნის ფორმალური ექვივალენტურობის პრინციპით. მისი სიზუსტე იქამდეც კი მიდის, რომ ის „ვეფხისტყაოსნის“ ნეოლოგიზმების შესატყვისად ცდილობს შეარჩიოს არა მათი შინაარსის შემცველი ექვივალენტები, არამედ თითქმის იდენტური გამონათქვამები. რასაკვირველია, არის შემთხვევები ფორმალური ექვივალენტურობის პრინციპის შეგნებულად უარყოფისა.

დიდია მ. უორდროპის გავლენა ვ. ურუშაძეზე. ამავე დროს ეს უკანასკნელი ცდილობს ლექსად ააქდეროს პოემა. ეს ყოველივე მიმანიშნებელია იმისა, რომ მთარგმნელი დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს პოემის ფორმალურ მხარეს. მაგრამ ესმის რა რუსთაველის პოემის თარგმნასთან დაკავშირებული სირთულეები, ის მაინც გამოდის ფორმალური ექვივალენტურობის ჩარჩოებიდან, ცდილობს გაითვალისწინოს თანამედროვე მკითხველის ინტერესები.

რ. სტივენსონის თარგმანში მოჭარბებულად გვხვდება დინამიკური ექვივალენტები. იგი იმდენად ამოდის მკითხველის მომზადების დონიდან, რომ ზოგ შემთხვევაში „ვეფხისტყაოსნის“ გმირებს მიაოერს მკითხველისათვის კარგად ცნობილი ევროპელი რაინდების თვისებებს.

ვ. ურუშაძისა და რ. სტივენსონისაგან განსხვავებით ქ. ვივიანი კიდევ უფრო შორს მიდის პოემის ტექსტსა და მკითხველს შორის დინამიკური კავშირის დამყარების თვალსაზრისით. ეს განსაკუთრებით აშკარაა მეტაფორების თარგმნისას, რომელთა გადატანას ინგლისურ თარგმანში ქ. ვივიანი ხშირ შემთხვევაში საჭიროდ არ მიიჩნევს. არის პასაჟები, სადაც ქ. ვივიანი რამდენიმე სტროფის შინაარსს ორ

ოინადადებაში ათავსებს, ან ცვლის დიალოგს მესამე პირში მოთხრობილი ამბით. ეს ფორმა, მისი აზრით, უფრო მოხერხებულია თანამედროვე ინგლისური ენისათვის.

ამრიგად უნდა ითქვას, რომ „ვეფხისტყაოსნის“ ინგლისური თარგმანების განვითარება ხდება არა მათი თანდათანობითი გამარტივების გზით, არამედ ახალი ესთეტიკური პოზიციის შესაბამისად. ეს პოზიცია ოინა პლანზე ოამოოვეს მკითხველის ინტერესებს, თანამედროვე ნორმებს, მთარგმნელის ინდივიდუალურ დამოკიდებულებას სათარგმნი ტექსტისადმი.

სასულიერო მოერლობის უანრთაგან ქართულ მოერლობაში ყველაზე მდიდარია აგიოგრაფია. სოორედ აგიოგრაფიაში გამოუჩენიათ ქართველებს დიდი ორიგინალობა და ეროვნულ ომინდანთა ოამებისა თუ ცხოვრების ამსახველი არაერთი მაღალმხატვრული ნაოარმოების შექმნით. ქართული ორიგინალური აგიოგრაფია მეტ-ნაკლებად სრული სახითაა გადატანილი ინგლისურ ენაზე. დევიდ ლანგის მიერ 1956 ოელს გამოცემულ კრებულში „ქართველ ომინდანთა ცხოვრებები და ლეგენდები“ 10 ომინდანის ცხოვრება-მარტილობა არის შეტანილი.

კრებულის სათაურიც ცხადყოფს, რომ საქმე გვაქვს არა მხოლოდ მხატვრულ თარგმანთან, არამედ მთარგმნელის თავისებურ ინტერპრეტაციასთან. თარგმანები შესრულებულია დინამიკური ექვივალენტურობის პრინციპით. ყოველი ტექსტი იოყება ლიტერატურულ-თეოორიულ საკითხებზე მსჯელობით: ვინ არის ნაოარმოების ავტოორი, როდის დაიოერა იგი, რა პრობლემებია დასმული და სხვ.

მთარგმნელი კრებულში ტექსტების თანამიმდერობის განსაზღვრისას არ იყენებს ქოონოლოგიურ პრინციპს. ის შესავალში აღნიშნავს: „ჩვენი მიზანია დასავლეთელ მკითხველს მივცეთ ოარმოდგენა ქართული ეკლესიის ისტოოიასა და იდეალებზე, როგოოც ის არის გაცხადებული მის ომინდანთა ცხოვრებებში.“¹

ამ თვალსაზრისით დ. ლანგი „ნინოს ცხოვრებას“ უმნიშვნელოვანეს ნაოარმოებად მიიჩნევს. ამით არის

¹ D. M. Lang, Lives and Legends of the Georgian Saints, London 1956, p. 12.